

KULTUURIMINISTEERIUM

Loomemajanduse kitsaskohad ja võimalikud lahendused

Laine Jänes, kultuuriminister

16.12.2009

Avalikus diskussioonis on toimunud oluline nihe

5. aprillil 2007 asus ametisse uus valitsus ja kultuuriministrile esitati küsimus prioriteetide kohta lähemaks 4 aastaks.

Toona nimetasin ühena prioriteetidest **loomemajandust**, mis tekitas ajakirjanikus ja väidetavalt ka kultuuri-ringkondades palju pahameelt:

“Veidi muretsema paneb aga uue ministri retoorika, mis jätab paratamatult tunde, et minister kultuuri jätkuvalt kui äri erivormi käsitleb.” PM 11.04.2007

Loomemajanduse teema kajastamine Eesti meedias

2000ndate aastate alguses Eesti meedias otseselt loomemajandusest praktiliselt ei räägitud. Esimesed tõsisemad teemakäsitlused tulid meediasse 2004-2005. Alates 2006. aastast võib näha artiklite arvu olulist tõusu.

2006 – 35 artiklit

2007 – 19 artiklit

2008 – 41 artiklit

2009 – 87 artiklit (suur hüpe seoses teadlikkuse programmide ja struktuurivahendite meetmete käivitumisega)

Peamine kriitika loomemajanduse riiklikul arendamisel

1. Vajalik jätkusuutlik kultuuripoliitika
2. Vajalikud suuremad maksusoodustused
3. Toetuste vähesus, toetusmehhanismide puudulikkus
4. Vähene koostöö riigi erinevate struktuuride tasandil (ministeeriumid, KOV)
5. Vähene koostöö arendusvõrgustike vahel, nende vähesus

Mõistetes kokkuleppimine ehk mis loom see loomemajandus täpselt on?

Loomemajanduse termini ebaselgus ja laiali-valgumine. Kuna sellisel kujul hõlmab termin endas nii tuumik kunstivaldkondi, kultuuritööstust kui loovtööstust (ehk üheskoos räägime nii orkestrist, muuseumist, käsitöolisest, elustiili ettevõttest kui ka kõrge kasvupotentsiaaliga ekspordivõimelisest ettevõtlusest), siis **ei ole sageli loomemajandusalane debatt piisavalt fokuseeritud.**

Lahendused ja ettepanekud 1

- Jätkuv teavitustöö ja koolitustegevus, loomemajanduse sisulise debati tugevdamine meedias
- See eeldab koostööd meediaväljaannetega, kindlasti tuleb koolitada ajakirjanikke (mitte kõik sel teemal artikleid avaldanud ajakirjanikud ei ole sisuliselt mõistnud teema olemust)

Lahendused ja ettepanekud 2

- Loomemajanduse info koondamine, selle jagamine nii Eestis kui välisriikides, sh info eksport
 - Koostöös KUM, MKM, EAS, Eesti Instituut
 - Lisaks loomeettevõtlike infole koguda ja atraktiivselt vahendada kultuurisündmuste infot, hoogustamaks kultuuritarbimist ja kultuurieksport (võimalused: Tallinn 2011, laulu- ja tantsupidude tutvustamine maailmas jne)

Lahendused ja ettepanekud 3

- Kultuurikorraldajate (manageride, vahendajate) koolitamine
 - Koostöös KUM, HTM, ülikoolid
 - Et loomeinimesed saaksid rohkem tegeleda loominguga, peame tugevdama professionaalsete kultuurimanageride arendamist Eestis, kes tõstaks nii kultuuriasutuste kui loomeettevõtete juhtimiskvaliteeti kui ekspordivõimalusi.

Lahendused ja ettepanekud 4

- Loomemajanduse toetamise jätkamine senisest suuremas mahus ELi struktuurivahenditest
- Koostöös KUM, MKM, HTM, EAS
 - Perioodi 2007-2013 raha 100 mln krooni on kaduvväike, kuna huvi ja potentsiaal on oluliselt suurem, siis vahendeid tuleb tõsta.
 - Lisaks olemasolevatele meetmetele taotleme uute meetmete loomist 2014-2020, võimalikuks rakendajaks KUM

Lahendused ja ettepanekud 5

- Analüüsida sponsorluse temaatikat ja tegeleda nii seadusandlike muudatuste kui teadlikkuse tõstmisega
- Koostöös KUM, MKM, RahM
 - Ettevõtted peavad kultuuri toetamisel mõistma, et tegemist on investeeringuga. Seadusandlikult tuleb sponsoreerimist igati motiveerida.

Lahendused ja ettepanekud 6

- Rohkem tuleb tähelepanu pöörata kultuuriekspordi temaatikale
- Koostöös KUM, MKM, EAS, VM
 - Kultuuriekспорт on oluline nii majanduslikult (loomeettevõtete toodete ja teenuste eksport) kui riigile mainekujunduslikult (kultuur on riigi parim reklaam, tuues siia turiste).
 - NB! Kultuurieksporditeemaline suurem seminar on kavas märtsis 2010.

Lahendused ja ettepanekud 7

→ Kultuur oma erinevates väljendustes kõikidesse poliitikatesse

- Kultuuri, loovust ja loomemajandust ei saa vaadelda lahus teistest olulistest valdkondadest. Kultuur tuleb viia ettevõtluse, innovatsiooni, hariduse, teadus- ja arendustegevuse, ekspordi, regionaalse arengu, maaelu, arengukoostöö, turismi ja paljude teiste poliitikate loomulikuks osaks.

Käesolev esitlus valmis Riigikogus 16. detsembril 2009 toimunud loomemajanduse seminari käigus, kus kultuuriminister Laine Jänesel paluti esineda kokkuvõtva kõnega, et peegeldada päeva jooksul kuulnud esitlusi ja ettepanekuid.